

Samenvatting workshop Patenten op zaden door Maaïke Raaijmakers van Bionext Samenvatting doot Henk Eshuis (Toekomstboeren.nl)

Grote bedrijven vragen patenten aan op zaden met als doel om daar geld aan te verdienen. Het geeft ze macht door een monopolie erop. Met als argument dat zij voor de innovatie gezorgd hebben. Dit was eerst zo met GMO zaden maar nu meer en meer ook op eigenschappen zoals meeldauwresistentie.

Patenten staan lijnrecht tegenover het kwekersrecht. Patenten worden gegeven op planteigenschappen en het kwekersrecht op rassen.

Dit heeft grote gevolgen voor boeren en zaadveredelaars. Bedrijven met patenten kunnen rechtzaken aanspannen met hoge kosten tot gevolg.

Er is een tendens van grote chemiebedrijven zoals Monsanto, Bayer en Syngenta om allerlei zaadbedrijven op te kopen.

De patenten hebben ook gevolgen voor de consument; producten zullen duurder worden, de diversiteit en voedselzekerheid nemen af.

Wat er tegen te doen? Campagne voeren om meer bewustwording te creëren en maatschappelijke druk uit te voeren. Bezwaar aantekenen en een lobby voeren om de wetgeving aan te passen. Er is onder andere een campagne gestart; “de grootste zaadbank” van Nederland waarbij burgers zaden kunnen gaan bewaren in de vriezer of zelf vermeerderen.

Op wereldschaal bekeken gaat een heel groot deel nog om grote bedrijven heen. Er is in de media al veel aandacht geweest over dit probleem, bijvoorbeeld bij Zembla “De Monsanto methode”, Lubach op zondag en Giel Beelen.

Recente voorbeelden van patenten zijn die in paprika, tomaat, soja en broccoli. Daarbij kan het heel specifiek zijn op een eigenschap zoals zoetheid of vaag zoals klimaatbestendigheid. Bionext werkt met organisaties als IFOAM en LTO samen om een lobby te vormen tegen patenten op zaden.

Recent is er een verbod gekomen op patenten op zaden in de EU. Maar nog niet bij het Europees Octrooi Bureau waar nog 10 extra landen bij aangesloten zijn. Daarnaast zijn er nog meerdere omwegen die een totaalverbod in de weg kunnen zitten zoals het patenteren van eigenschappen verkregen door nieuwe technieken zoals CRISPR-CAS.

De actie “De grootste zaadbank” van Nederland wordt binnenkort uitgebreid met 5 nieuwe soorten.